

N:o 108.

Af herr **J. B. Eriksson** i Grängesberg, *om årliga understöd åt arbetaren Sven Emil Nybergs änka och arbetsledaren Johan Thure Johanssons änka.*

I årets statsverksproposition å sjätte hufvudtiteln under punkt 8 är refererad en hemställan från telegrafstyrelsen med framställt yrkande, att i 1909 års stater måtte få uppföras nya årliga understöd åt några angifna änkor efter män, som varit anställda som arbetare vid telegrafverket jämte två lokaltelefonister. Kungl. Maj:t har vid pröfning af detta ärende icke funnit skäligt hos Riksdagen förorda telegrafstyrelsens förslag i de delar, som beröra understöd åt de afidna arbetarnes änkor.

Två af dessa arbetare nämligen Sven Emil Nyberg och Johan Thure Johansson ha genom olyckshändelse i telegrafverkets arbete ljutit döden. Därvid har enligt telegrafstyrelsens framställning tillgått sålunda:

»Arbetaren vid telegrafverket Sven Emil Nyberg, hvilken varit i telegrafverkets tjänst anställd från och med den 15 oktober 1900, afled genom olyckshändelse den 20 mars 1907, efterlämnande änka. Därvid tillgick så, att Nyberg, hvilken varit beordrad till tjänstgöring såsom extra förman för ett arbetslag vid Älfsjö järnvägsstation, på aftonen nämnda dag vid transport af verktyg, afsedda för arbete med telefonledning, blifvit å stationen öfverkörd af ett bantåg med den påföljd, att han omedelbart affidit.

Sedan styrelsen med anledning häraf hemställt om bemyndigande att till Nybergs efterlevande utbetala lifränta i enlighet med bestämmelserna

i lagen angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete den 5 juli 1901, har Kungl. Maj:t enligt nådigt beslut den 31 maj 1907, enär det olycksfall, som förorsakat Nybergs död, icke kunde anses hafva härflutit från utöfningen af telegrafverkets verksamhet med utförande af elektriska ledningar, icke funnit skäl att till styrelsens underdåniga framställning lämna bifall. Sedermera har Kungl. Maj:t emellertid på förnyad framställning af styrelsen genom nådigt bref den 13 september 1907 tillerkänt Nybergs efterlämnade hustru ett understöd för en gång af 150 kronor.

Nyberg uppbar i dagsarfvode under år 1905 3 kronor 50 öre, under förra hälften af år 1906 3 kronor 75 öre samt från och med den 1 juli 1906 4 kronor 25 öre, däraf 25 öre tilläggsarfvode såsom extra linjeförman.

Då det olycksfall, som medfört Nybergs död, måste anses föranledt af hans arbete i telegrafverkets tjänst, anser styrelsen det vara telegrafverkets plikt att bereda årligt understöd åt hans änka, hvilken icke med eget arbete och den lifförsäkring å 1,000 kronor, som hon efter sin man utfått, kan försörja sig och sin sjuåriga dotter från ett föregående äktenskap. Enär från och med år 1908 linjeunderbefålet uppförts på ordinarie stat, samt pension till änka efter afiden linjeförman framdeles skall utgå med 400 kronor, anser styrelsen, med afseende jämväl därå att Nyberg under jämförelsevis kort tid varit i telegrafverkets tjänst, att understödets belopp bör bestämmas till 300 kronor.»

Arbetsledaren af första lönegraden Johan Thure Johansson antogs i telegrafverkets tjänst den 1 februari 1891 och befordrades den 1 april 1891 till arbetsledare. Johansson afled den 1 november 1907 till följd af olyckshändelse, därvid tillgått på följande sätt.

Den 9 augusti 1907 återvände Johansson, åkande velociped från Lidingö, dit han begifvit sig för att afgifva rapport rörande verkningarna af ett därstädes föregående dag inträffadt förödande åskslag. Därvid råkade Johansson på den till följd af våldsamt regn slippriga landsvägen åka omkull och afbryta ena lårbenet och ena armen, hvilken förstnämnda skada, efter det Johansson för densamma vårdats å Serafimerlasarettet, sedermera förorsakade hans död.

Johansson efterlämnade änka och tre döttrar, af hvilka senare en är 15, en 12 och en 5 år gammal. Därjämte voro hans svärmoder och en syster för sitt uppehälle beroende af honom. Änkan har hjärtlidande och är på grund häraf föga arbetsför samt har under större delen af nästlidna

är varit sängliggande. Den enda tillgång, hvaraf afkastning för familjens uppehälle kan erhållas, är en liffförsäkring å 4,000 kronor, däraf dock omkring 1,700 kronor afgå för gäldande af boets skulder.

Från och med den 1 februari 1898 till början af år 1906 åtnjöt Johansson i årlig aflöning 2,400 kronor samt från och med sistnämnda tidpunkt till sin död 2,950 kronor.

Vederbörande linjedirektör har intygat, att Johansson varit en i särdeles hög grad nitisk och plikttrogen statstjänare.

Såsom en bland de äldsta och mest dugande af linjebefälet skulle Johansson gifvetvis erhållit ordinarie anställning såsom linjemästare, därest han upplefvat ingången af år 1908, och hans änka skulle då varit berättigad till en pension af 440 kronor. Styrelsen har därför på det kraftigaste förordat hans nödställda änka till erhållande af årligt understöd med nämnda belopp.

Å linjedirektörsexpeditionen i Stockholm har angående Nybergs olyckshändelse inhämtats, att inga skäl förelåge att antaga, det Nyberg genom vårdslöshet varit vållande till densamma, hvilken vore lätt förklarlig genom det vid tillfället rådande mörkret. Då Nyberg vid olyckstillfället utöfvade telegrafverkets arbete genom forsling af verktyg synes regeringens afslag å telegrafverkets framställning om ersättning till änkan enligt lagen angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete den 5 juli 1901 oförklarligt.

Staten som den främsta arbetsgifvaren i landet får icke undandraga sig de förpliktelser, som lagligen åligga den enskilde yrkesutövaren. På grund af de skäl, som telegrafstyrelsen anfört, får jag hemställa om ett årligt understöd åt änkan Nyberg å 300 kr.

Af telegrafstyrelsens framställning framgår, att om arbetaren Johansson upplefvat ingången af år 1908 han utan gensägelse erhållit anställning som ordinarie linjemästare. Hade sålunda dödsfallet ägt rum efter ingången af detta år hade änkan varit berättigad till en årlig pension af 440 kr.

Då Johansson aflidit genom olycksfall i telegrafverkets arbete så omedelbart före den tidpunkt, då han efter såväl telegrafstyrelsens som linjebefälets samfällda utsago kommit att uppflyttas på ordinarie stat, synes mig billighet och rättvisa tala för ett bifall till telegrafstyrelsens förslag.

På grund af hvad jag sålunda anfört, vågar jag göra den hemställan,

att Riksdagen måtte bevilja änkan efter arbetaren Sven Emil Nyberg ett årligt understöd af 300 kronor och änkan efter arbetsledaren Johan Thure Johansson ett årligt understöd af 440 kronor att utgå af telegrafverkets medel under deras återstående lifstid, så länge de förblifva ogifta.

Stockholm den 25 januari 1908.

Bernh. Eriksson.
